

Таблиця 2 – Аналіз відтворювальних здібностей маток і збереженість ягнят

Потомство	Запліднено маток, гол	Окотилося маток, гол.	% запліднення	Народилося ягнят, гол.	% багатопліддя	Вирощено ягнят до 4 міс.	% збереження
Від баранів асканійської тонкорунної породи	215	160	74,4	210	131,2	168	80,0
Від баранів таврійського типу	202	143	70,8	189	132,2	158	83,6

Таким чином, для подальшого вдосконалення отари овець асканійської тонкорунної породи необхідно масово використовувати баранів нового таврійського, типу.

УДК 636. 2: 636. 0.84.-I

КОМПЛЕКСНА МІНЕРАЛЬНА ДОБАВКА ПРИ УТРИМАННІ МОЛОДНЯКА ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ НА ЗЕЛЕНІЙ МАСІ

В.О.ВОВЧЕНКО – д.с.-г.н., професор
Д.Г.САВЧУК – студент

При утриманні навіть на гарних пасовищах молодняку великої рогатої худоби бракує багатьох зольних елементів.

Їх дефіцит в раціоні ще більше зростає при годівлі однією зеленою масою в стійлах.

В результаті в тварин зменшується поїдання кориду, знижується ступінь використання поживних речовин раціону і погіршується мінерально-вітамінна забезпеченість цим також пояснюється і зниження інтенсивності росту молодняку його захворюваність і навіть падіж сільськогосподарських тварин.

Вивчення фізіологічної ролі і значення мікроелементів в житті тварин, з'ясування умов, які забезпечують нормальне утримання цих елементів в живому організмі, має велике виробниче значення.

Особливо важливу роль набувають дослідження ґрунту і кормових засобів на вміст необхідних мікроелементів, таких, як кобальт, мідь, марганець, цинк, йод.

Нами була поставлена задача вивчення дії солей кобальту, марганцю, цинку і інших мікроелементів на розвиток молодняку

ВРХ, на зміни живої маси і морфологічного складу крові теличок червоної степової породи,

З цієї метою було сформовано 2 групи тварин по 10 голів в кожній – контрольна і дослідна.

Теличкам контрольної групи мікроелементи не згодувалися, теличкам дослідної групи згодували в складі основного раціону комплексну мінеральну добавку їх розрахунку 50 г на 100 кг живої маси на добу.

Всі піддослідні тварини знаходилися в однакових умовах годівлі та утримання.

Для більш повного задоволення потреб молодняка ВРХ в мінеральних елементах при годівлі скошеною травою в вигляді монокорму, нами були проаналізовані дані хімічного складу наземної частини рослин, які складають основу зеленого конвеєру сівозмін фермерського господарства.

В розрахунку на одну речовину раціону був, встановлений дефіцит зольних елементів, і на цій основі розроблений рецепт комплексної мінеральної підкормки.

В сухій речовині трав'яного раціону, який складається із злакових та бобових рослин в фазі колосіння і цвітіння, міститься достатня кількість перетравної енергії для одержання в молодняка ВРХ живої маси, що відповідає вимогам 1 класу. Але вміст окремих мінеральних елементів в скошеній траві і їх співвідношення не відповідають зоотехнічним нормам годівлі (таблиця 1).

Таблиця 1 – Вміст мінеральних елементів в 1 кг сухої речовини зеленої маси

Елемент	Зелена маса	Потреба	Дефіцит	
			в 1 кг	в раціоні
Кальцій, г	8,2	5,2	+3,0	-
Фосфор, г	2,1	3,7	-1,5	10,0
Калій, г	18,0	6,5	+11,5	-
Натрій, г	1,0	1,6	-0,6	4,2
Залізо, мг	130,0	50,0	+80,0	-
Цинк, мг	44,0	51,0	-7,0	40,0
Марганець, мг	38,0	50,0	-12,0	84,0
Мідь, мг	6,1	8,8	-2,7	13,0
Кобальт, мг	0,15	0,6	-0,45	3,1
Йод, мг	0,09	0,3	-0,21	1,5

Із даних таблиці видно, що в злаково-бобовій зеленій масі концентрація кальцію відповідає нормі або перевищує її.

Тому для годівлі телиць тільки вказаної кількості зеленої маси немає необхідності підгодовувати їх крейдою.

Молодняк великої рогатої худоби з зеленими кормами одержує в достатку калій. Для оптимізації калій-натрієвого відношення (3-4:1) необхідно внести в раціон кухонної солі більше, ніж абсолютна потреба організму в натрії. Фактична норма калію в телят більша, ніж визначено в середньому зразку кору.

В раціоні молодняка видно дефіцит фосфору. Концентрація цього елемента вища 2,5 г/кг сухої речовини знаходиться тільки в половині зразків досліджених проб.

В зелених кормах значний дефіцит кобальту, йоду; не набагато трохи менше норми вміст міді і марганцю. Заліза в зеленій масі тварини одержують достатньо. При інтенсивному вирощуванні телиць на трав'яному злаковому раціоні лімітним фактором годівлі є протеїн.

Із врахування норм потреби молодняка великої рогатої худоби (табл. 2), коливань вмісту окремих мінеральних елементів в зеленій масі, а також поїдання її в якості монокорму, запропонований кафедрою годівлі Херсонського Державного аграрного університету рецепт комплексної мінеральної підкормки такого складу.

Натрій хлористий, г	– 31,8
Діамоній фосфат, г	– 35,0
Дінатрій фосфат, г	– 25,0
Натрій сірчаноокислий,г	– 8,0
Марганець, оксид, мг	– 126,0
Цинк, оксид, мг	– 50,0
Мідь, оксид, мг	– 16,0
Кобальт хлористий, мг	– 6,0
Калій йодистий, мг	– 2,0
ВСЬОГО, г	– 100.0

Таблиця 2 – Орієнтовні норми мінеральних елементів

Елементи	На 1 кг сухої речовини -раціону	
	телята до 6 міс	молодняк ВРХ
Сіль кухон., г	5-10	5-10
Кальцій, г	7-10	5-6
Фосфор, г	4-6	3-4
Магній, г	2	2
Залізо, мг	40-70	40-50
Мідь, мг	5-10	7-9
Цинк, мг	30-60	30-60
Кобальт, мг	0,4-0,8	0,4-0,8
Марганець, мг	50-60	40-60
Йод, мг	0,2-0,3	0,3-0,4
Молібден, мг	0,6-1,0	0,5-1,0
Селен, мг	1,15-0,20	0,1-0,2

Згодовування в складі раціону комплексної мінеральної підкормки позитивно -відбилося на потребі кормів, тобто значно поліпшує апетит о Тварини дослідної групи в порівнянні з контрольного з'їдали зелений корм на 2,2 кг або 10% більше, що забезпечило більше споживання сухої речовини на 0,7 кг, або на 11%.

Телички, які одержали комплексну мінеральну, краще росли і розвивалися. Енергія росту їх, тобто середньодобовий приріст, в теличок дослідної групи був вищим на 117,7 г або на 21,2 %,.

Це забезпечено розвиток теличок на рівні вимог класу еліта, що підтверджується даними екстер'єрного профілю піддослідних тварин.

Телички дослідної групи мали більш широку і глибоку грудину, більший обхват грудей в порівнянні з контрольного групою.

Важливими показниками, які безпосередньо зв'язані з інтенсивністю окислювально-відновних реакцій, і обміном речовин, є показники крові.

Необхідно відмітити, ще гематологічні показники піддослідних тварин були в межах фізіологічних норм. Але кальцію, фосфору і каротину трохи збільшилось в тварин дослідної групи.

Згодовування комплексної мінеральної добавки є цілеспрямованим заходом.

Так на 1 кг приросту живої маси в телиць дослідної групи затрати кормів були нижчими на 1,66 к. од. в порівнянні з контрольними тваринами.

За реалізаційною ціною за 1 кг живої маси 4,0 грн. господарство одержало на кожну гривню, витрачено на купівлю і внесення комплексної підкормки тваринам 15,8 грн. чистого доходу.

Таким чином запропонована комплексна мінеральна підкормка значно змінює якість трав'яного раціону збільшуючи його ефективність .

Сумарний позитивний ефект застосування мінеральної підкормки, яка відрізняється від преміксів тим, що до її складу не входять дорогі вітаміни, амінокислот , ферменти, можна одержати завдяки балансуванню раціону і покращанню використання поживних речовин корму.

УДК 636.234:636.081.1

ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ АНГЛЕРСЬКОЇ ХУДОРБИ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ

В.І.БОРЬБА, П.А.ДЕХТЯРЬОВ – кандидати с.-г.наук, доценти
В.В.ДЕМЧУК – пошукач

Молочна продуктивність корів є одним із найважливіших показників, що характеризують адаптацію тварин.

Нами вивчена динаміка продуктивності англєрської худоби п'ятьох генетико-екологічних генерацій (ГЕГ) у кількості 636 голів. Продуктивність досліджуваних корів по найвищій лактації порівнювалася з продуктивністю матерів і матерями матерів, лактація яких відбувалася в умовах Німеччини (табл.1).

Таблиця 1 – Продуктивність корів різноманітних генетико-екологічних генерацій (ГЕГ) по найвищій лактації

Групи тварин	n	Удій, кг X±sx	Cv	Жир, % X±sx	Cv	Мол. жир, кг X±sx	Cv
Матері матерів	84	5326±125.0	19.3	4.93±0.04	8.7	268.0±4.9	17.8
Матері	84	5481.3±77.0	18.7	5.01±0.1	7.1	274.3±3.7	12.4
1ГЕГ	84	5192.9±147.0	25.9	4.51±0.2	4.7	233.9±6.6	26.0
2ГЕГ	151	5231.8±97.0	22.7	4.33±0.3	4.3	227.8±4.2	22.9
3ГЕГ	196	5429.9±94.7	24.4	4.37±0.2	7.0	231.3±3.9	23.5
4ГЕГ	159	5324.1±104.8	24.8	4.19±0.3.	6.9	222.7±4.3	24.3
5ГЕГ	56	5340.5±133.4	18.7	4.10±0.3	5.0	219.4±5.5	18.7

Як видно з таблиці, у англєрських корів, отриманих в умовах репродуктора племзаводу ПАК "Зоря", відзначається зниження вмісту жиру в молоці в порівнянні з матерями і матерями матерів відповідно: у корів 1 ГЕГ на 0,5 і 0,42%, 2 ГЕГ на 0,68 і 0,60%, 3 ГЕГ на 0,64 і 0,56%, 4 ГЕГ на 0,82 і 0,74% і 5 ГЕГ на 0,91 і 0,83%.